

Lieta C-723/22

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2022. gada 24. novembris

Iesniedzējtiesa:

Oberlandesgericht München (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 24. novembris

Apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Citadines Betriebs GmbH

Atbildētāja apelācijas tiesvedībā:

MPLC Germany GmbH

OBERLANDESGERICHT MÜNCHEN [Federālās zemes Augstākā tiesa
Minhenē]

[..]

LĒMUMS

tiesvedībā

MPLC Deutschland GmbH, [..] Vahenheima [*Wachenheim*]

– prasītāja un atbildētāja apelācijas tiesvedībā –

[..]

pret

Citadines Betriebs GmbH, [...] Ešborna [*Eschborn*]

– atbildētāja un apelācijas sūdzības iesniedzēja –

[..]

Oberlandesgericht München [...] 29. civillietu palāta 2022. gada 24. novembrī, pamatojoties uz 2022. gada 24. novembra tiesas sēdi saistībā

ar televīzijas seriāla “*Wickie und die starken Männer, Staffel 1 Episode 3 (Der Donnergott)*” autortiesību pārkāpumu,

nolēma:

1. Apturēt tiesvedību [...].

II. Saskaņā ar LESD 267. panta otro daļu Eiropas Savienības Tiesai tiek uzdots šāds prejudiciāls jautājums par to, kā interpretēt

- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (turpmāk tekstā – “Direktīva 2001/29”)

3. panta 1. punktu:

- Vai Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums vai prakse, kurā izziņošana sabiedrībai tiek uzskatīta par tādu materiālo iespēju nodrošināšanu, kas dod iespēju veikt izziņošanu vai to veic, piemēram, televizori viesnīcas numuros vai fitnesa zālē, ja papildus tam apraides signāls tiek pārraidīts uz šīm iekārtām, izmantojot viesnīcas kabeļu sadales sistēmu un šī kabeļtelevīzijas retranslācija tiek likumīgi veikta, pamatojoties uz viesnīcas iegūto licenci?

Pamatojums:

Iesniedzējtiesā puses strīdas par to, vai atbildētāja kā viesnīcas apsaimniekotāja ir pārkāpusi prasītājas apgalvotās tiesības uz televīzijas seriāla “*Wickie und die starken Männer*” epizodes izziņošanu, jo pēc tās pārraidīšanas sabiedriskajā televīzijā tā tika demonstrēta televizoros, ko atbildētāja bija nodrošinājusi viesnīcas numurā un fitnesa zālē, uz kuriem atbildētāja likumīgi pārraidīja apraides signālu, izmantojot viesnīcas kabeļu sadales sistēmu, pamatojoties uz iegūto licenci.

1. Atbilstošās tiesību normas

a. Savienības tiesības

Direktīvas 2001/29 apsvērumi (izvilkums) ir formulēti šādi:

(23) Šai direktīvai būtu jāturpina saskaņot autora tiesības uz izziņošanu. Šīs tiesības būtu jāsaprot plašā nozīmē — kā tādas, kas attiecas uz visa veida izziņošanu sabiedrībai, kura nav klāt vietā, kur notikusi sākotnējā izziņošana. Šīm tiesībām būtu jāattiecas uz darba visa veida raidīšanu vai atkārtotu raidīšanu sabiedrībai, izmantojot vai neizmantojot vadus, tajā skaitā raidīšanu ēterā. Šīm tiesībām nebūtu jāattiecas uz citām darbībām.

(27) Tikai materiālo iespēju nodrošināšana, dodot iespēju veikt izziņošanu vai to veicot, pati neveido izziņošanu šīs direktīvas nozīmē.

(32) Šī direktīva paredz izsmeļošu izņēmumu un ierobežojumu uzskaitījumu attiecībā uz reproducēšanas tiesībām un tiesībām uz izziņošanu. Daži izņēmumi vai ierobežojumi vajadzības gadījumā attiecas tikai uz reproducēšanas tiesībām. Minētajā uzskaitījumā ņemtas vērā dalībvalstu atšķirīgās tiesību tradīcijas, vienlaikus tiecoties nodrošināt funkcionējošu iekšējo tirgu. Dalībvalstīm būtu saskanīgāk jāpiemēro minētie izņēmumi un ierobežojumi, ko novērtēs, nākotnē pārskatot īstenojamās tiesību aktus.

Direktīvā 2001/29 cita starpā ir noteikts:

1. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz autortiesību un blakustiesību tiesisko aizsardzību iekšējā tirgū, liekot īpašu uzsvāru uz informācijas sabiedrību.

3. pants

Tiesības uz darbu izziņošanu un tiesības uz cita tiesību objekta publiskošanu

1. Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētajā laikā.

b. Valsts tiesības

Vācijas Autortiesību likuma (*Urheberrechtsgesetz*, turpmāk tekstā – “*UrhG*”) 15. panta izvilkumā ir noteikts:

- 2) Autoram turklāt ir ekskluzīvas tiesības izziņot sabiedrībai savu darbu nemateriālā veidā (tiesības uz izziņošanu). Tiesības uz izziņošanu it īpaši ietver:
 1. prezentācijas, izpildes un atskaņošanas tiesības (19. pants);
 2. tiesības uz publiskošanu (19.a pants);
 3. apraides tiesības (20. pants);
 4. tiesības uz izziņošanu, izmantojot skaņu ierakstus un videoierakstus (21. pants);
 5. tiesības izziņot radio raidījumus un publiskot tos (22. pants).

Saskaņā ar *UrhG* 20. pantu:

Apraides tiesības ir tiesības nodrošināt darba pieejamību sabiedrībai, izmantojot radio, piemēram, skaņas un televīzijas apraidi, satelītu apraidi, kabeļtelevīziju vai līdzīgus tehniskos līdzekļus.

UrhG 20.b pantā cita starpā ir noteikts:

- 1) Tiesības retranslēt apraides darbu vienlaicīgi, nemainītā un pilnā apjomā retranslētās programmas ietvaros (retranslācija) var izmantot tikai autortiesību aģentūra. Tas neskar
 1. tiesības uz darbu, kas tiek pārraidīts tikai internetā,
 2. tiesības, ko raidorganizācija izmanto saistībā ar saviem raidījumiem.

UrhG 22. pants reglamentē:

Tiesības uz izziņošanu radio un publiskošanas izziņošanu ir tiesības nodrošināt radio raidījumu un darba publiskošanas izziņošanas uztveramību sabiedrībai, izmantojot ekrānus, skaļruņus vai līdzīgas tehniskas ierīces. Attiecīgi piemēro 19. panta 3. punktu.

2. Pamatlietas apstākļi

- a. Prasītāja, būdama neatkarīga peļņas gūšanas organizācija saskaņā ar Vācijas tiesībām, vērsās pret atbildētāju, viesnīcas apsaimniekotāju, ar prasību aizliegt tai publiski reproducēt, izmantojot radio apraidi, televīzijas seriāla “*Wickie und die starken Männer*” epizodi televizorus, ko atbildētāja uzstādījusi savas Minhenes viesnīcas numuros un fitnesa zonā, ja radio signāls tiek pārraidīts uz televizoriem, izmantojot koaksiālo vai datu kabeli.

prasības pamatā ir 2019. gada 17. novembrī plkst. 6.20 notikušais incidents, kad X kungs un vēl trīs personas kā viesi savā numurā viesnīcas nodrošinātajā televizorā skatījās sabiedriskās televīzijas pārraidīto seriāla epizodi. X kungs šo epizodi noskatījās arī viesnīcas fitnesa zonā.

Atbildētāja nebija ieslēgusi uztvērējus un televīzijas signāla pārraide uz ierīcēm notika vienlaicīgi un nemainītā apjomā, izmantojot viesnīcas kabeļu sadales sistēmu. Atbildētāja ir noslēgusi visaptverošus licences līgumus ar Vācijas autortiesību aģentūrām par kabeļu retranslāciju.

Atbildētāja uzskata, ka ir tiesīga nodrošināt bezmaksas sabiedriskās televīzijas raidījumu pieejamību saviem viesiem numuros un fitnesa zonā esošajos televizoros, pamatojoties uz licencētu kabeļtelevīzijas retranslāciju.

Prasītāja turpretim uzskata, ka atbildētāja ir vainojama autortiesību pārkāpumā gan attiecībā uz numuros uzstādītajiem televizoriem, gan attiecībā uz fitnesa zonā uzstādīto televizoru, jo, pārraidot apraides signālu, izmantojot viesnīcas kabeļu sadales sistēmu, atbildētāja aizskar sabiedrības tiesības uz izziņošanu. Apstāklim, ka atbildētāja bija saņēmusi skaidrojumu autortiesību aģentūrās par tiesībām uz kabeļtelevīzijas retranslāciju, nebija nozīmes.

- b. Iesniedzējtiesa sliecas saprast valsts tiesību normas, ar kurām *UrhG* 22. pantā un *UrhG* 20.b panta 1. punktā, lasot to kopsakarā ar *UrhG* 15. panta 2. punkta 3) un 5) apakšpunktu, ir transponēts Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts, tādējādi, ka atbilstīgi direktīvas interpretācijai, ņemot vērā tās 27. apsvērumu, tikai materiālo iespēju nodrošināšana vēl nav uzskatāma par izziņošanu (skat. EST, ECLI:EU:C:2020:268, 35. punkts – *Stirn und SAMI/Fleetmanager*, ECLI:EU:C:2006:764, 46. punkts – *SGAE*), tomēr šīs tiesības tiek aizskartas, jo signāls līdz uztvērējiem tiek pārsūtīts, izmantojot viesnīcai piederošo kabeļu sadales sistēmu (EST, ECLI:EU:C:2006:764, 42. punkts – *SGAE* – ECLI:EU:C:2016:379, 47. un 54. punkts – *Reha Training*).

Jēdziens “izziņošana sabiedrībai” apvieno divus kumulatīvus elementus, proti, darba “izziņošanas darbību” un tā izziņošanu “sabiedrībai” (EST, ECLI:EU:C:2017:218 – *AKM*; ECLI:EU:C:2018:634 – *Renckhoff* ECLI:EU:C:2019:1111, 61. punkts – *Nederlands Uitgeversverbond*). Būtiska loma ir lietotājam un tā iejaukšanās apzināto raksturu, ja lietotājs veic izziņošanu, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, lai saviem klientiem dotu piekļuvi aizsargātam darbam, īpaši tad, kad bez šādas iejaukšanās tā klienti principā nevarētu izmantot izplatīto darbu (EST, ECLI:EU:C:2012:140, 82. punkts – *SCF* – ECLI:EU:C:2012:141, 31. punkts – *Phonographic Performance Ireland*, ECLI:EU:C:2017:456, 26. punkts – *Stichting Brein*).

Tikai materiālo iespēju nodrošināšana būtiski atšķiras no izziņošanas darbībām, ar kurām pakalpojumu sniedzēji apzināti nodod aizsargātus darbus saviem klientiem, papildus un apzināti raidot signālu, izmantojot savās telpās uzstādītos televīzijas vai radio uztvērējus (EST, ECLI:EU:C:2020:268, 35. punkts – *Stirn und SAMI/Fleetmanager*, ECLI:EU:C:2016: 379 – 47. un 54. punkts – *Reha Training*).

- c. Tomēr izskatāmajā lietā iesniedzējtiesa uzskata, ka pieņēmumu par “izziņošanas darbību” saskaņā ar iepriekš minētajiem principiem liek apšaubīt fakts, ka atbildētājas rīcība, kas pārsniedza tikai materiālo iespēju nodrošināšanu, izpaudās tikai kā televīzijas signāla retranslācija, izmantojot viesnīcai piederošu kabeļu sadales sistēmu, ko atbildētājam bija tiesības darīt, pamatojoties uz autortiesību aģentūru izsniegto neapstrīdēto licenci. Tā kā izziņošana sabiedrībai saskaņā ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu valsts tiesībās ir sadalīta tiesībās, kas izriet no *UrhG* 20.b panta (turpmāk tekstā – “retranslācija”), un tiesībās, kas izriet no *UrhG* 22. panta (turpmāk tekstā – “radio raidījumu izziņošana”), šķiet apšaubāms, vai kopumā ir pamatots secinājums, ka lietotāja rīcība, uz kuru viņam ir tiesības, pamatojoties uz licenci saskaņā ar *UrhG* 20.b pantu, proti, kabeļtelevīzijas retranslācija viesnīcas telpās, liecina par viņa nodomu attiecībā uz “izziņošanas darbību”, ja citādi viņa rīcība izpaužas tikai kā materiālo iespēju nodrošināšana, kas nav noziedzīga darbība.

Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta kontekstā tiek apgalvots, ka attiecībā uz izziņošanas darbību principā nav nozīmes avota likumībai vai nelikumībai [..]. Tomēr tas šķiet problemātiski, jo šajā gadījumā divu izziņošanas sabiedrībai aspektu atsevišķa izmantošana saskaņā ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu notiktu, ņemot vērā izmantošanas tiesību pilnīgu saskaņošanu direktīvā, kurā ir noteikta arī saistoša aizsardzības līmeņa augšējā robeža (EST, ECLI:EU:C:2014:76, 37., 40. punkts [..]).

Iesniedzējtiesa uzskata, ka izskatāmajā lietā var secināt, ka ir notikusi “izziņošana sabiedrībai”, jo viesnīcas viesi ir diezgan liels personu skaits, kā arī tā ir ikreiz jauna auditorija, jo viesnīcas viesus gan numuros, gan fitnesa zonā parasti ātri nomaina citi viesi (skat. EST, ECLI:EU:C:2006:764, 38, 39, 42. punkts – *SGAE* – ECLI:EU:C:2012:141, 41., 42., 51. punkts – *Phonographic Performance Ireland*).

Uzdodot šādu prejudiciālu jautājumu, iesniedzējtiesa lūdz Tiesu sniegt Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta interpretāciju. Tā iemesls ir tas, ka iesniedzējtiesa apšauba pieņēmumu par “izziņošanas darbību”, ja aizsargāta darba lietotājs ir licencējis tiesības uz retranslāciju pa kabeli saskaņā ar valsts tiesību aktiem un viņa rīcība aprobežojas tikai ar materiālo iespēju nodrošināšanu:

Vai Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums vai prakse, kurā izziņošana sabiedrībai tiek uzskatīta par tādu materiālo iespēju nodrošināšanu, kas dod iespēju veikt izziņošanu vai to veic, piemēram, televizori viesnīcas numuros vai fitnesa zālē, ja papildus tam apraides signāls tiek pārraidīts uz šīm iekārtām, izmantojot viesnīcas kabeļu sadales sistēmu un šī kabeļu retranslācija tiek likumīgi veikta, pamatojoties uz viesnīcas iegūto licenci?

[..]

DARBA VERSIJA